

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-05-06

Diarienummer

N166-0291/24

Handläggare Helena Lundberg

Telefon:031-3668930

Åtgärder för budget i balans 2024

Förslag till beslut

Nämnden för socialförvaltning Hisingen godkänner förvaltningens förslag till åtgärder för att nå budget i balans 2024.

Sammanfattning

I samband med delårsrapport Mars, som godkändes av nämnden på sammanträdet i april, redovisade förvaltningen en negativ prognos för helåret på 5 mnkr. Den negativa prognosen beror främst på ökade kostnader för köpt vård och boende. När negativ prognos konstaterats ska åtgärder tas fram och beslutas för att komma i budget i balans enligt Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning.

Förvaltningens förslag till åtgärder är enligt nedan:

Förslag	Beskrivning	Ekonomisk effekt 2024	Ekonomisk effekt 2025
Förslag 1	Statsbidrag används för att bibehålla täcka/bibehålla befintliga tjänster	1 000	0
Förslag 2	Utvecklingsledare Trygghet, avvakta rekrytering	150	0
Förslag 3	Meningsfull fritid	3 000	0
Förslag 4	Aktavställning	490	0
Förslag 5	Återkrav föreningsbidrag	470	0
Summa		5 110	0

Utöver ovanstående förslag fortsätter arbetet med strategin ***Rätt insatser på rätt sätt till rätt kostnad och kvalitet och av rätt huvudman***. Detta förväntas leda till minskade kostnader inom köpt vård och boende.

Bedömning ur ekonomisk dimension

I samband med delårsrapport Mars, som godkändes av nämnden på sammanträdet i april, redovisade förvaltningen en negativ prognos för helåret på 5 mnkr. Prognosen beror främst på ökade kostnader för köpt vård och boende. När negativ prognos konstaterats ska åtgärder tas fram och beslutas för att komma i budget i balans enligt Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning.

Åtgärdsförslagen som förvaltningen tagit fram bedöms bidra till en effektiv resursanvändning och är utformade så att nämnden senast till utgången av innevarande budgetår når en överensstämmelse med det ekonomiska målet budget i balans.

Förvaltningen arbetar med intensivt med strategin ***Rätt insatser på rätt sätt till rätt kostnad och kvalitet och av rätt huvudman*** från budget 2024 och har också lagt till nya områden för att kunna minska kostnaderna för köpt vård och boende och få en budget i balans under 2024 och framåt. Om förvaltningen får förväntade effekter och som inte motverkas av nya kostnadsökningar kan det innebära att förslaget om Meningsfull fritid kan omprövas av nämnden längre fram i år.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen/bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Förslagen enligt ärendet innebär att avrop av medel för meningsfull fritid används för att bibehålla nuvarande nivå av fritidsverksamhet. Detta innebär en positiv effekt att minskningar inte behöver göras men en negativ effekt för barn och ungdomar att tänkta satsningar inte kan göras.

Förslag gällande förändring kopplat till antalet medarbetare innebär att satsning av statsbidrag inte innebär en utökning utan att verksamheten använder befintliga medarbetare och då behöver arbeta med att omfördelning och omprioritering inom verksamheten.

Samverkan

Information har getts till Fsg 2024-05-16

Samverkan har skett i Fsg 2024-05-23

Ärendet

I samband med delårsrapport Mars redovisade förvaltningen en negativ prognos för helåret på 5 mnkr. Detta innebär enligt stadens regelverk att åtgärdsförslag ska tas fram för beslut av nämnd. Ärendet innehåller beskrivning förslag till åtgärder samt eventuella konsekvenser utifrån brukar-, medarbetarperspektiv och verksamhetsperspektiv och beräknade ekonomiska effekter av förslagen.

Beskrivning av ärendet

Åtgärdsförslag

I samband med delårsrapport Mars redovisade förvaltningen en negativ prognos för helåret på 5 mnkr. Prognosen beror främst på ökade kostnader för köpt vård och boende som delvis täckts av överskott av försörjningsstöd (transferering) och nämndreserv.

Enligt Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning ska förvaltningsdirektören senast 20 kalenderdagar efter det att den negativa prognosen konstaterats presentera förslag till åtgärder för nämnden. Nämnd har, efter det att en uppföljningsrapport med negativa avvikelser framlagts för nämnden, 30 kalenderdagar på sig att fatta nödvändiga beslut om åtgärder.

Nedan beskrivs förslag till åtgärder samt konsekvenser.

Förslag	Beskrivning	Ekonomisk effekt 2024	Ekonomisk effekt 2025
Förslag 1	Statsbidrag används för att bibehålla täcka/bibehålla befintliga tjänster	1 000	0
Förslag 2	Utvecklingsledare Trygg I samt kriminalitet	150	0
Förslag 3	Meningsfull fritid	3 000	0
Förslag 4	Aktavställning	490	0
Förslag 5	Återkrav föreningsbidrag	470	0
Summa		5 110	0

Förslag 1: Statsbidrag från MFOF Myndigheten för föräldrarätt och föräldraskapsstöd. Förvaltningen har ansökt om 1000 tkr statsbidrag för att motverka kriminalitet samt föräldraskapsstöd. Dessa 1 000 tkr var tänkta för att utöka tjänster som ungdomsbehandlare. Förvaltningens förslag är att i stället använda dessa 1 000 tkr för att **bibehålla** nuvarande nivå på tjänster i stället för att lägga besparing i denna handlingsplan vilket innebär en utebliven satsning.

Konsekvenser för befolkning/klienter: Klient kan få vänta längre på insatser om inte utökning genomförs.

Konsekvenser för medarbetare: Ingen konsekvens då tjänsterna inte finns och har inte heller tagits upp för samverkan ännu.

Konsekvenser för verksamhetens processer: Det måste ske en omprioritering och eller omfördelning inom befintlig verksamhet. Det ska också undersökas om andra tjänster kan arbeta med uppdragen.

Förslag 2: Utvecklingsledare Trygghetsskapande och brottsförebyggande. Tjänsten kommer att bli vakant inom kort. Idag är tjänsten besatt med 80 procent av heltid. Förslaget är att pausa rekrytering till efter sommaren och därefter ett nytt ställningstagande.

Konsekvenser för befolkning/brukare: Förvaltningen behöver prioritera i vilka processer som UL Trygghets & brottsförebyggande deltar i. En bedömning och gränsdragning kommer att inledas inom kort.

Konsekvenser för medarbetare: Prioritering av arbetsuppgifter som inte skall genomföras behöver göras för att inte öka arbetsbelastning på kollegor. Alla processer och arbetsuppgifter ses över.

Konsekvenser för verksamhetens processer: Förvaltningen behöver prioritera i vilka processer som UL Trygghets & brottsförebyggande deltar i. En bedömning och gränsdragning kommer att inledas inom kort.

Förslag 3: Meningsfull fritid. Förvaltningen har i samverkan med övriga socialförvaltningar gjort ett avrop på meningsfull fritid på 4 mnkr av sammanlagt 15 mnkr. Detta gjordes i delårsrapport Mars. 1 mnkr används för utökad fritidsverksamhet. Om prognosen i kommande rapporter för övriga avdelningar förbättras kan detta ställningstagande omprövas av förvaltningen så att satsningen på meningsfull fritid kan genomföras.

Konsekvenser för befolkning/brukare: Färre insatser kopplat till lov, kväll och helg, samt extra personal och föreningsbidrag till föreningar samt barn och unga på Hisingen.

Konsekvenser för medarbetare: Inga konsekvenser. Finns inget beslut vad avropet i detalj skulle användas till.

Konsekvenser för verksamhetens processer: Inga konsekvenser. Finns inget beslut vad avropet i detalj skulle användas till.

Förslag 4: Aktavställning: Förslaget handlar om att skjuta fram aktavställning av fysiska och digitala personakter till nästa år. Förvaltning har planerat att anställa två extra resurser heltid under ett halvår för denna arbetsuppgift.

Konsekvenser för befolkning/klienter: Inga konsekvenser. Avställningen kommer att göras längre fram.

Konsekvenser för medarbetare: Inga konsekvenser. Extra resurser är ännu inte rekryterade

Konsekvenser för verksamhetens processer: Arbetet som görs ihop med andra socialförvaltningar kan inte bli avslutat enligt tidplan. Dialog med andra socialförvaltningar för att avställning förlängs under 2025.

Förslag 5: Återkrav föreningsbidrag: Nämnden fattade beslut på aprilnämnden om återkrav av föreningsbidrag för en förening med 470 tkr. I samband när prognosen gjordes så var detta beslut inte taget. Om det hade varit känt skulle det varit inlagt i prognosen som en positiv post och inneburit att prognosen varit

Konsekvenser för befolkning/klienter: Inga konsekvenser. Inget har varit beslutat kring dessa medel

Konsekvenser för medarbetare: Inga konsekvenser.

Konsekvenser för verksamhetens processer: Inga konsekvenser

Beslut som är tagna sedan tidigare

Sedan tidigare har förvaltningsdirektören beslutat att tillsättande av tjänster med administrativa arbetsuppgifter ska tas upp förvaltningsledningen innan beslut. Dessutom har rutin gällande kurs och konferens (planeringsdagar och liknande) tagits fram under året och där har beslutats att i första hand ska förvaltningsinterna lokaler användas, i andra hand kommuninterna lokaler samt i tredje hand kan extern leverantör väljas. Förvaltningen står för fika under dagen och i undantagsfall för lunch vilket då beslutas av avdelningschef.

Fortsatt arbete med strategin *Rätt insatser på rätt sätt till rätt kostnad och kvalitet och av rätt huvudman*

I princip samtliga åtgärdsförslag har effekt på ekonomin under 2024 men bidrar inte till ekonomisk balans inför 2025. Detta betyder att förvaltningen måste fortsätta och intensifiera det pågående arbete med strategin ur Budget 2024 ***Rätt insatser på rätt sätt till rätt kostnad och kvalitet och av rätt huvudman*** för en budget i balans.

Utöver de åtgärder som förvaltningen redovisat i detta ärende har förvaltningen tagit fram ytterligare områden för att kunna ge en ekonomiskt hållbar budget från 2024 och framåt.

Områden som förvaltningen har ytterligare särskilt fokus på är:

- Remiss för kommunalt kontrakt får inte bli försenade. Öka andelen kommunala kontrakt. Öka andelen Bostad först.
- Rätt huvudman (vuxen). Tätt samarbete med förvaltningen för Funktionsstöd samt efterlevnad av anvisningar, tillfälliga rutiner och överenskommelser
- Effektivisera processen för öppenvård (Barn och unga resurs) vad gäller inkomna uppdrag
- Genomlysning av öppenvård (barn och unga) för att få en nulägesbild för att se hur insatser matchar behov samt för att utveckla verksamheten.

- Rätt huvudman (Barn och unga samt Funktionsstöd). Viktigt att barn och unga får de insatser de behöver utifrån deras behov. Idag kan förvaltningen se att vi har många kompensatoriska insatser och/eller att vi har insatser enligt SoL där LSS-lagen i stället skulle vara rätt lagrum. Detta innebär merkostnader för oss och att våra brukare inte får rätt insatser.
- Barn och unga, förslag om eventuell pilot för att testa snabbspår. Här vill vi testa att kunna komma till beslut och insats snabbare, att en kortutredning skall kunna ske redan på mottaget och sedan skall insats kunna kopplas på i stort sett omgående. Detta kommer att effektivisera handläggningen på BoU Myndighet, samt att insats kommer till snabbare vilket borde vara en fördel för våra brukare.
- Rutin försörjningsstöd i samband med placering. Viktigt att till exempel 17-åringar ska kunna få försörjningsstöd om de till exempel är på stödboende, annars riskerar de att bli kvar på till exempel SiS/HVB tills de fyller 18, vilket är en större kostnad. En stadengemensam rutin för handläggning i dessa fall ska tas fram.
- FUT (felaktiga utbetalningar försörjningsstöd). Handläggning ska följas upp och utvärderas under hösten 2024.

Förvaltningen arbetar med ovanstående punkter som en handlingsplan men i dagsläget kan det inte göras bedömningar om ekonomisk effekt.

Arbetet med strategin ur Budget 2024 enligt nedan pågår fokuserat i förvaltningen.

Rätt insatser på rätt sätt till rätt kostnad och kvalitet och av rätt huvudman

- Internt familjehem ska vara cirka 90 procent av alla placeringar
- Att kunna försörja sig själv är en viktig del i att minska utanförskap och att utjämna skillnader i livsvillkor och hälsa. Inkomst i form av lön ökar den enskildes möjligheter till ökat självbestämmande och ger möjlighet till ersättning genom socialförsäkringar i form av sjuk-, föräldrar-, och pensionsförsäkring om ett behov skulle uppstå. Fortsatt arbete enligt strategi.
- Dialog/samverkan i staden tillsammans med funktionsstödsförvaltningen gällande målgruppen barn och unga med insats samt vuxna och med funktionshinder så att insatser utförs av rätt huvudman
- Arbeta för rätt insatser till vår målgrupp avseende boende med övriga socialförvaltningar i egen regi
- Arbeta för evidensbaserade metoder riktade till målgruppen samt säkerställa att rätt huvudman tar ansvar. Arbeta för rätt omfattning, kvalitet och ambitionsnivå utifrån behov och motivation.
- Rätt bemanning bland annat utifrån antalet ärenden och ambitionsnivå
- Processorienterat arbetssätt ska genomsyra förvaltningen och är en viktig del i att minska kvalitetsbristkostnader
- Minskad personalomsättning

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har tagit fram förslag till åtgärder utifrån det regelverk som finns i staden i samband med den negativa prognos som lämnades i delårsrapport Mars. Större delen av

förslagen handlar om att avvakta del av satsning meningsfull fritid tills förvaltningen ser resultat av andra åtgärder inom främst köpt vård och boende. Förvaltningen tycker att denna avvägning är rimlig och har då också tid att fortsatt arbeta med förändring inom området köpt vård och boende som är där nettokostnadsökningen är hög och underskotten har ökat.

Förvaltningen har möjlighet att längre fram under året ompröva detta ifall det arbete som förvaltning arbetar kring gällande köpt vård och boende ger en positiv effekt och underskotten inom detta område minskar.

I övrigt är förslag att inte utöka personalstyrkan i samband med statsbidrag utan i stället arbeta med dessa uppgifter med befintliga medarbetare, vilket då kräver omfördelning och prioritering av arbetsuppgifter. I ett förslag avvaktas rekrytering på en tjänst till efter sommaren då omprövning sker.

Christina Alvelin

Helena Lundberg

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef

Beslutet ska skickas till

Beslutet skickas till kommunledningen